

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 52/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť A. K., Ž., zastúpenej advokátkou JUDr. M. P., Ž., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé prejednanie jej záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 1369/99 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 322/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. K., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2008 doručená sťažnosť A. K., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. M. P., Ž., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé prejednanie jej záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 1369/99 a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 322/2007.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Návrhom zo dňa 14. 07. 1999 sa proti mne sťažovateľke navrhovateľ F. T. domáhal zaplatenia sumy 329.800,- Sk spolu so 17, 6% -ným ročným úrokom z omeškania od 06. 11. 1997 do zaplatenia.

Okresný súd v Žiline rozsudkom zo dňa 04. 04. 2007, č. k. 17 C 1369/99, zaviazal mňa sťažovateľku – odporcu v rade 2) zaplatiť navrhovateľovi sumu 262.065,- Sk spolu so 17,6 %-ným úrokom z omeškania ročne od 10. 01. 2000 až do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti uvedenému rozsudku som v zákonnej 15-dňovej lehote podala odvolanie, a žiadala som, aby Krajský súd v Žiline ako odvolací súd v zmysle § 220 O. s. p. zmenil rozsudok Okresného súdu v Žiline zo dňa 04. 04. 2007, č. k. 17 C 1369/99 a návrh navrhovateľa voči mne v celom rozsahu zamietol a zaviazal navrhovateľa aj na znášanie všetkých trov konania a môjho právneho zastúpenia.

Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 16. 04. 2008, č. k. 6 Co 322/2007 rozsudok súdu I. stupňa ako vecne správny potvrdil.

Rozsudok Okresného súdu v Žiline zo dňa 04. 04. 2007, č. k. 17 C 1369/99 ako aj rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 6 Co 322/2007 zo dňa 16. 04. 2008 považujem za nesprávny, pretože v zmysle § 205 ods. 2 písm. c) O. s. p. súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, v zmysle § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p. súd I. stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.“

Sťažovateľka považuje tvrdenia okresného súdu, že „z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že k obstaraniu dohodnutej veci na ktorú sa obstarávateľ zaviazal dodať

navrhovateľovi do 10. 04. 1997 automobil na ŠPZ P. nedošlo“, obsiahnuté v jeho označenom rozsudku za nepravdivé a také, ktoré nie sú podložené dôkazmi. Pritom uvádza dôkazy o prevzatí vozidla v autobazáre A. a o tom, že *„zmluva bola riadne ukončená a predmet obstarania bol odovzdaný“*.

Podľa sťažovateľky preto *„neexistuje žiaden právny dôvod na vrátenie akejkoľvek sumy za obstaranie obstarávateľom objednávateľovi (navrhovateľovi). Z tohto dôvodu nemohol navrhovateľ odstúpiť od zmluvy 05. 01. 2000 tak, ako to uvádza vo svojom rozsudku Okresný súd v Žiline, nakoľko k riadnemu ukončeniu zmluvy došlo v máji 1997... Tieto jednoznačne preukázané a dokázané skutočnosti okresný súd ani krajský súd pri svojom rozhodovaní vôbec nebral do úvahy, napriek tomu, že ich potvrdili vo svojich výpovediach odporcovia v rade 1) 2) aj 3), svedok M. M. ako aj samotný navrhovateľ.“*.

Sťažovateľka tvrdí, že v namietanom prípade bolo prevzatie veci jednoznačne preukázané, čo malo za následok prechod vlastníckeho práva k predmetnému motorovému vozidlu na navrhovateľa. Podľa nej na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu došlo k nesprávne a nespravodlivému rozhodnutiu okresného súdu a následne aj krajského súdu.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo A. K. na spravodlivú súdnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd Okresným súdom v Žiline postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 1369/1999 porušené bolo.

Základné právo A. K. na spravodlivú súdnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd Krajským súdom v Žiline postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 322/2007 porušené bolo.

Ústavný súd SR zrušuje Rozsudok Okresného súdu v Žiline, č. k. 17 C 1369/99 zo dňa 04. 04. 2007.

Ústavný súd SR zrušuje Rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 6 Co 322/2007 zo dňa 16. 04. 2008.

A. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 700.000,- Sk (slovom sedemstotisíc slovenských korún), ktoré je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľky advokátke JUDr. M. P., Ž., vo výške 8.011,- Sk na účet č. ...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným

postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd aplikujúc judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj judikatúru vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a nie je v zásade oprávnený a povinný preskúmať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách a do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

1. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 1369/99 a jeho rozsudkom zo 4. apríla 2007.

Ústavný súd pripomína, že podľa ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc rozhodovať o návrhoch, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd.

Z uvedených dôvodov ústavný súd uzavrel, že vo veci sťažovateľky je tu ešte iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy), ktorý je oprávnený a povinný rozhodovať o tom, či došlo, alebo nedošlo k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to tvrdí v sťažnosti, a či je potrebné zrušovať napadnuté rozhodnutie alebo rozhodnúť iným zákonom dovoleným spôsobom.

Sťažovateľka tým, že podala odvolanie, o ktorom aj rozhodol krajský súd, sama uznala, že má k dispozícii opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Vychádzajúc z týchto záverov ústavný súd nezistil žiadny ústavný dôvod na to, aby sa v tejto veci neriadil princípom subsidiarity svojej právomoci, ktorý je ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto, aplikujúc tento článok ústavy a § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, odmietol sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie čl. 46 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 1369/99 pre nedostatok svojej právomoci.

2. Sťažovateľka ďalej namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 322/2007 v časti, ktorou bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 17 C 1369/1999-184 zo 4. apríla 2007 (vo vzťahu k jej uloženej povinnosti zaplatiť súdom určenú sumu spolu s úrokom z omeškania, pozn.), keď sa stotožnil so závermi okresného súdu z dôvodu ich vecnej správnosti.

Článok 46 ods. 1 ústavy je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta, že rozsudok krajského súdu je nesprávny, pretože vychádza z neúplne zisteného skutkového stavu veci, pretože krajský súd nevykonal navrhnuté dôkazy, a preto dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V tejto súvislosti namieta aj nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom. Ústavný súd preto posúdil odôvodnenie rozsudku krajského súdu, či nevykazuje sťažovateľkou označené nedostatky.

Krajský súd v odôvodnení označeného rozsudku uviedol, že nepovažoval odvolanie sťažovateľky za dôvodné, pričom uviedol:

„Rovnako krajský súd nepovažoval za dôvodné odvolanie odporkyne v bode 2) (sťažovateľky, pozn.). Aj v tomto prípade dospel k záveru, že okresný súd dostatočne zistil skutkový stav veci, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Odporkyňa v rade 2) potvrdila, že v jej mene s navrhovateľom konal odporca v rade 1) ako jej splnomocnený zástupca a že v jej mene sa zaviazal obstarat' pre navrhovateľa motorové vozidlo A. Odporkyňa v rade 2) poukazovala na nesprávne závery okresného súdu o tom, že nebolo riadne z tejto zmluvy o obstaraní veci plnené. Okresný súd však dôsledne pri hodnotení dôkazov vychádzal z ustanovenia § 132 O. s. p. a dospel aj k správnym skutkovým záverom. Krajský súd po preskúmaní veci zistil, že závery okresného súdu správne. Odporca v rade 3) vo svojej výpovedi nepotvrdil tvrdenia odporcov 1) a 2) o tom, že prevzal motorové vozidlo za účelom jeho opravy od navrhovateľa. Svedkov, ktorých navrhovala odporkyňa v rade 2) vypočuť a na ktorých poukazuje aj v podanom odvolaní, navrhovala vypočuť na preukázanie reálneho vykonania opravy predmetného motorového

vozidla. Pokiaľ išlo o odovzdanie predmetného motorového vozidla navrhovateľovi, poukazovala odporkyňa v rade 2) na to, že došlo k tomuto v hoteli Slovakia za prítomnosti odporcu v rade 1) a 3), kde odporca v rade 1) bol poverený navrhovateľom odovzdaním tohto motorového vozidla odporcovi v rade 3). Toto sú však len tvrdenia odporkyne žiadnym spôsobom nepreukázané tak, ako to konštatuje aj okresný súd. Odporkyňa v rade 2) nenavrhovala žiadne dôkazy na preukázanie tvrdení o odovzdaní predmetného motorového vozidla navrhovateľovi. Okresný súd preto dospel k správny záverom, že k plneniu zo zmluvy o obstaraní nedošlo. Pokiaľ ide o výšku uplatneného nároku navrhovateľa, táto medzi účastníkmi sporná nebola, v podanom odvolaní ani táto výška namietaná nebola, skôr okolnosti, za ktorých bola vyplatená a nedôvodnosť jej vrátenia. Krajský súd preto rozsudok okresného súdu v tejto časti ako vecne správny potvrdil. Okresný súd dospel k správny záveru, že došlo písomným podaním navrhovateľa z 5. 1. 2000 k odstúpeniu od zmluvy uzatvorenej medzi ním a odporkyňou v rade 2) a na základe toho v zmysle § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka je povinnosť odporkyne v rade 2) prijatú sumu navrhovateľovi vrátiť, a preto jeho nárok je dôvodný.

Rozsudok okresného súdu v časti výroku o trovách konania krajský súd zrušil z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti. Okresný súd pri odôvodnení tejto časti rozsudku dôsledne nepostupoval v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý špecifikuje náležitosti odôvodnenia rozhodnutia. Je potrebné poukázať na to, že v konaní vystupovali na strane odporcu traja účastníci konania, ktorí napriek tomu, že sa voči nim navrhovateľ domáhal uhradenia žalovanej sumy spoločne a nerozdielne, nemali postavenie nerozlučných spoločníkov v konaní v zmysle § 91 ods. 2 O. s. p., ale išlo o samostatné účastníctvo v zmysle § 91 ods. 1 O. s. p.. Preto aj posudzovanie úspechu a neúspechu vo vzťahu k navrhovateľovi a týchto účastníkov konania je potrebné riešiť samostatne pri každom z účastníkov a rozhodnúť o trovách konania samostatne. Takisto je potrebné prihliadať na to, že v časti bolo konanie zastavené a v tomto prípade je nutné rozhodovať o trovách konania v zmysle ustanovenia § 146 O. s. p. a následne dôvody zastavenia konania zohľadniť pri posudzovaní miery úspechu a neúspechu účastníka v konaní. V tejto časti preto krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil s tým, že okresnému súdu vec vrátil na ďalšie konanie, a to aby dôsledne pri rozhodovaní o trovách konania odôvodnil vychádzajúc pritom z toho, čoho sa voči jednotlivým odporcom domáhal a ako bolo voči

jednotlivým odporcom vo veci rozhodnuté.“

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa zaoberal námietkami sťažovateľky a vyhodnotil jej tvrdenia. Stotožnil sa s hodnotením okresného súdu, ktorý posúdil sťažovateľkou uvádzané tvrdenia ako nepreukázané, s tým, že sťažovateľka nenavrchovala nijaké dôkazy na preukázanie tvrdení o odovzdaní motorového vozidla navrhovateľovi. Na základe zistených skutočností krajský súd uzavrel, že okresný súd správne právne posúdil vec, keď uviedol, že písomným podaním navrhovateľa z januára 2000 došlo k odstúpeniu od zmluvy uzatvorenej medzi ním a sťažovateľkou, pretože nedošlo k plneniu zmluvy o zaobstaraní motorového vozidla, čo malo za následok aj vznik povinnosti sťažovateľky vrátiť príslušnú sumu (ktorá inak sporná nebola) navrhovateľovi. Svedkovia, ktorých sťažovateľka navrhla, mali byť využití na preukázanie reálneho vykonania opravy motorového vozidla, a nie na preukázanie odovzdania motorového vozidla navrhovateľovi. Dôkazné bremeno v tejto otázke sťažovateľka teda neuniesla.

Ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel základného práva na súdnu ochranu. Sťažovateľka namieta skutkové závery, ktoré prislúcha robiť všeobecným súdom, a nie ústavnému súdu, ktorý nie je skutkovým súdom a ani treťou opravnou inštitúciou vo vzťahu k všeobecným súdom.

Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní. Inak povedané, obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nie je možné považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie tohto práva (I. ÚS 3/97).

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom krajského súdu v konaní vedenom sp. zn. 6 Co 322/2007 a jeho rozsudkom zo 16. apríla 2008 a medzi namietaným porušením (prípadne odoprením či odňatím) základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol jej sťažnosť v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky ako celok, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2009